

Poučení účastníka soudem, jak má opravu nebo doplnění provést

Ze zákonného požadavku, aby soud účastníka poučil, jak má opravu nebo doplnění provést, vyplývá, že výzva musí obsahovat upozornění na konkrétní vadu, tj. v čem spočívá a jakým způsobem má být odstraněna. Zastavení odvolacího řízení ve smyslu § 43 odst. 2 (§ 211) o.s.ř. nelze spojovat s vadou odvolání (byť objektivně existující), na kterou soud neupozornil (respektive upozornil na jiné vady), anebo ve vztahu ke které nepodal konkrétní poučení o způsobu jejího odstranění.

Ze zákonného požadavku, aby soud účastníka poučil, jak má opravu nebo doplnění provést, vyplývá, že výzva musí obsahovat upozornění na konkrétní vadu, tj. v čem spočívá a jakým způsobem má být odstraněna. Zastavení odvolacího řízení ve smyslu § 43 odst. 2 (§ 211) o.s.ř. nelze spojovat s vadou odvolání (byť objektivně existující), na kterou soud neupozornil (respektive upozornil na jiné vady), anebo ve vztahu ke které nepodal konkrétní poučení o způsobu jejího odstranění.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27.9.2000, sp.zn.20 Cdo 1220/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci o zaplacení 89.800,- Kč, vedené u Krajského obchodního soudu v Ostravě pod sp. zn. 20 Cm 475/93, o dovolání žalobce proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 18. června 1999, č.j. 4 Cmo 1421/97-79, tak, že usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 18. června 1999, č.j. 4 Cmo 1421/97-79, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Vrchní soud v Olomouci ve výroku označeným usnesením zastavil podle § 43 odst. 2 ve spojení s § 211 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „o.s.ř.“), řízení o odvolání žalobce proti rozsudku ze dne 26. června 1997, č.j. 20 Cm 475/93-63, jímž Krajský obchodní soud v Ostravě zamítl žalobu, kterou se žalobce proti žalovaným domáhal zaplacení částky 89.800,- Kč. Odvolání žalobce považoval odvolací soud za neúplné podání ve smyslu § 43 odst. 1 ve spojení s § 205 odst. 1 o.s.ř., jehož nedostatky brání pokračování v odvolacím řízení; postrádalo totiž údaje, v čem odvolatel spatřuje nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu a čeho se domáhá (tj. „vymezení, v jakém rozsahu podle jeho vůle má být napadené rozhodnutí odvolacím soudem změněno, případně zrušeno a vráceno soudu prvního stupně“).

Usnesení odvolacího soudu napadl žalobce (zastoupen advokátkou) včasným dovoláním, opíraje jeho přípustnost o ustanovení § 237 odst. 1 písm. f/ o.s.ř., jež spojuje zmatečnost řízení se skutečností, že účastníku byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Námitkou, že důvod k zastavení řízení ve smyslu § 43 odst. 2 o.s.ř. nebyl dán, dovolatel po obsahové stránce vystihuje dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř., jímž lze odvolacímu soudu

vytýkat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (v daném případě na nesprávném závěru o neprojednatelnosti odvolání). Tvrzením, že blanketní odvolání ze dne 31. července 1997, řádně doplnil podáním ze dne 21. srpna 1997, což soud prvního stupně tím, že zaměnil dva spory vedené proti žalovanému, nevzal na vědomí, uplatnil i dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. b/ o.s.ř.

Dovolání je ve smyslu § 236 odst. 1 o.s.ř. přípustné, neboť směřuje proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odvolací řízení zastaveno (§ 238a odst. 1 písm. f/ o.s.ř.), a je i důvodné.

Dovolatelem uplatněné argumenty nejsou způsobilé založit závěr o existenci vady řízení podle § 237 odst. 1 písm. f/ o.s.ř., která by způsobovala zmatečnost napadeného rozhodnutí. Odnětím možnosti jednat před soudem ve smyslu citovaného ustanovení se rozumí postup soudu, jímž znemožnil účastníkovi řízení realizaci procesních práv, která mu dává občanský soudní řád, avšak jen tehdy, šlo-li o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu určeného procesními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení, nikoli při rozhodování (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. června 1996, sp. zn. 2 Cdon 539/96, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1998, číslo 4, pod pořadovým číslem 27, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. října 1997, sp. zn. 2 Cdon 953/96, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1998, číslo 6, pod pořadovým číslem 49). „Postupem soudu v průběhu řízení“ v uvedeném smyslu tedy není hodnotící úsudek odvolacího soudu, že odvolání není projednatelné, projevený ve výroku napadeného usnesení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. listopadu 1997, sp. zn. 2 Cdon 887/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura, ročník 1998, číslo 5, pod pořadovým číslem 42).

Dovolání je však opodstatněné z pohledu dovolatelem uplatněného důvodu nesprávného právního posouzení věci (§ 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř.).

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní úpravy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 205 odst. 1 o.s.ř. má být v odvolání vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v čem je spatřována nesprávnost tohoto rozhodnutí nebo postupu soudu, a čeho se odvolatel domáhá.

Ustanovení § 209 o.s.ř. ukládá předsedovi senátu soudu prvního stupně postarat se o odstranění vad odvolání. Soud prvního stupně přitom postupuje podle § 43 o.s.ř.; formou usnesení, proti němuž není odvolání přípustné (srov. § 202 odst. 2 písm. d/ o.s.ř.), vyzve dovolatele, aby nesprávné nebo neúplné odvolání ve stanovené lhůtě (§ 55 o.s.ř.) opravil nebo doplnil, a současně ho poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést, včetně toho, jaké následky nastanou, nebudou-li vady odvolání odstraněny. Ze zákonného požadavku, aby soud účastníka poučil, jak má opravu nebo doplnění provést (srov. § 43 odst. 1, větu druhou, o.s.ř.), vyplývá, že výzva musí obsahovat upozornění na konkrétní vadu, tj. v čem spočívá a jakým způsobem má být odstraněna. Zastavení odvolacího řízení ve smyslu § 43 odst. 2 (§ 211) o.s.ř. nelze spojovat s vadou odvolání (byť objektivně existující), na kterou soud neupozornil (respektive upozornil na jiné vady), anebo ve vztahu ke které nepodal

konkrétní poučení o způsobu jejího odstranění (srov. *mutatis mutandis* rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. ledna 1997, sp. zn. 2 Cdo 308/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura, ročník 1997, číslo 12, pod pořadovým číslem 91, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 1999, sp. zn. 20 Cdo 1056/99, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 2000, číslo 7, pod pořadovým číslem 47).

Již v usnesení ze dne 20. října 1998, sp. zn. 21 Cdo 60/98, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1999, číslo 6, pod pořadovým číslem 36, Nejvyšší soud vysvětlil, že obsahuje-li rozhodnutí soudu prvního stupně více výroků, které jsou ve smyslu ustanovení § 206 odst. 2 o.s.ř. způsobilé samostatně nabýt právní moci, popřípadě jejichž právní moc nebude dotčena, pokud se odvolání týká pouze vedlejších výroků (§ 206 odst. 3 o.s.ř.), musí být v odvolání uvedeno, proti kterým výrokům směřuje, a to tak, aby bylo zřejmé, které z výroků mají být podle odvolatele vyloučeny z přezkumné činnosti odvolacího soudu (srov. § 212 odst. 1 o.s.ř.); jde-li o výrok, jímž soud prvního stupně rozhodl o dělitelném plnění (zpravidla zaplacení peněžité částky), musí z odvolání vyplývat, v jaké části je tento výrok napaden (tzv. kvantitativní stránka odvolání), neboť odvoláním směřujícím jen proti části výroku o dělitelném plnění může dojít k tzv. rozštěpení původně jednotného práva, o němž bylo rozhodnuto jedním výrokem, na dvě práva se samostatným skutkovým základem ve smyslu ustanovení § 206 odst. 2 o.s.ř. Nezbytnost vymezení kvantitativního rozsahu odvolání coby náležitosti podání, jejíž absence - na rozdíl od uvedení, v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu a čeho se odvolatel domáhá - znemožňuje v odvolacím řízení pokračovat (§ 43 odst. 2 o.s.ř.), se skrývá v obecném požadavku sdělení, proti kterému rozhodnutí odvolání směřuje (§ 205 odst. 1 o.s.ř.), jež se tedy jen na individualizaci napadeného rozhodnutí soudu prvního stupně datem jeho vydání (vyhlášení) a jednacím číslem, popřípadě spisovou značkou, neomezuje.

Z obsahu spisu plyne, že žalobce (v zastoupení advokátky) podal blanketní odvolání datované dnem 31. července 1997, jímž sdělil, že se týká věci vedené u Krajského obchodního soudu v Ostravě „č.j. 20 Cm 475/93-65“, označil všechny účastníky a uvedl, že spor je o 89.800,- Kč s příslušenstvím; odvolání se zavázal doplnit do třiceti dnů. Soud prvního stupně usnesením ze dne 6. srpna 1997, č.j. 20 Cm 475/93-72 (doručeným zástupkyni žalobce dne 18. srpna 1997), a následně usnesením ze dne 26. září 1997, č.j. 20 Cm 475/93-75 (doručeným zástupkyni žalobce dne 8. října 1997), vyzval žalobce, aby ve stanovených lhůtách odstranil vady odvolání mimo jiné i tím, že „uvede, proti kterému rozhodnutí odvolání směřuje“.

Odvolání je především neúplné tím, že v něm není uvedeno, v jaké části výrok o věci samé je napaden; pokud by byla napadena jen část výroku o věci samé, nebyla by právní moc zbývající /nenapadené/ části dotčena. Skutečnost, že žalobce blanketním odvoláním brojí proti rozsudku Krajského obchodního soudu v Ostravě, č.j. 20 Cm 475/93-63 (až 65), které bylo vyhlášeno dne 26. června 1997, je však jednoznačně z obsahu podání zřejmá a z předchozího plyne, že náležitosti odvolání spočívající v uvedení toho, v čem odvolatel spatřuje nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu a čeho se domáhá, jsou sice vadami podání, jež však nemohou bránit pokračování v řízení.

Nehledě na to, že soud odvolatele nepoučil, jakým způsobem by měl nedostatek podání odstranit, odvolací soud - jak vyplývá z odůvodnění jeho rozhodnutí - odvolací řízení zastavil (také) proto, že rozsah, v jakém se odvolatel domáhal přezkoumání rozsudku soudu prvního stupně (tuto vadu odvolání nesprávně spojil s odvolacím návrhem), nebyl najisto postaven; zastavení řízení tak spojil s vadou, na kterou nebyl odvolatel řádně upozorněn a ve vztahu ke které nebyl poučen o způsobu

jejího odstranění (viz. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 1999, sp. zn. 20 Cdo 1056/99).

Důsledkem shora uvedeného závěru je zjištění, že dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. byl uplatněn důvodně; Nejvyšší soud proto - aniž se zabýval tvrzením dovolatele, že doplnění odvolání bylo ve skutečnosti soudu prvního stupně předloženo ve lhůtě avizované žalobcem v odvolání - dovoláním napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, věta za středníkem, odst. 2, věta první, odst. 5 o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)